

Palestinalylar ýer satdymy?

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Palestinalylar ýer satdymy? PALESTINALYLAR ÝER SATDYMY?

Palestina Ysraýyla ýer satdymy? Palestinalylar haçan jöhitlere ýer satdy? Ine, şular ýaly soraglar uzak wagt bäri Palestina sebitindäki möhüm üýtgeşmeleriň yzyndan orta atylyp gelinýän meseleler hökmünde tanalýar. Makalanyň dowamynda giňden bilinýän taryhy jogaplaryň ýany bilen mantyk we argumentler

arkaly-da şu soragy ýene bir gezek jogaplamaga synanyşarys. Palestinalylaryň ýer satandygy barada aýdylýanlaryň şu ýyl orta atylan täzelik däldigini aýtmagymyz gerek. Sionistik ysraýyl režimi palestin halkyna garşy bolýan jenaýatlary bilen ençeme ýyl bäri Palestinada bolýan wakalary we uruş jenaýatlaryna garşy dünýä jemgyýetçiliginiň bildirýän nägileliklerini sem etmek üçin her dürli mediýatik tilsimleri ulanýar. Emma munuň bilenem çäklenmän, Palestina meselesindäki taryhy hakykatlara çenli ýoýup, galp taryh düşünjesini döretmegi maksat edinýär. Gürrüňi gidýän uzak wagtlaýyn kabul etme (восприятие) operasiýasynyň netijesinde orta atylan meseleleriň birem palestinalylaryň jöhitlere ýer satandygy hakdaky pikirdir.

Ýewropa ýaly dünýäniň birnäçe ýerinde ýaşaýan jöhitleriň palestin ýerlerine göçürilip getirilmegini maksat edinýän Angliýa käbir taraplaryň satylandygyny aýdýan ýerleriň ep-esli bölegine el urdy. Emma Angliýa eýelän ýerlerine käte aç-açan, käte gyýtaklaýyn ýollar bilen el urdy.

• **Balfur deklarasiýasynyň kölegesindäki palestinalylaryň ýerleri**

Döwrüniň Britan daşary işler ministri Artur Balfur sionist öňbaşçylaryň gepleşikleri we tagallalary netijesinde 1917-nji ýylyň 2-nji noýabrynda sionistik akymyň liderlerinden Rotşilde hat ýazyp, Angliýanyň palestin topraklarynda jöhit döwletiniň gurulmagyna oňyn göz bilen garaýandygyny mälim etdi.

Birinji gezek Teodor Gersliň başlyklyk etmeginde 1897-nji ýylda Bütindünýä sionistik guramasynyň birinji gurultaýynda mälim edilen jöhit döwletini gurmak ideýasy şol wagtdan başlap üznüksiz ýagdaýda ösdürildi. Sionistleriň Osmanly, Germaniýa, Angliýa döwletleri bilen geçiren ilkinji gepleşikleri şowsuz tamamlananam bolsa, Birinji jahan urşunyň yzyndan Angliýanyň jöhitlere iňlis bähbitlerine hyzmat edip biljek faktor hökmünde garamagy bu ýurduň jöhit döwleti hakdaky çemeleşmesiniň üýtgemegine getirdi.

Balfur deklarasiýasynda öňe saýlanan iň möhüm mesele iňlis döwletiniň jöhitlere niýetlenen özbaşdak ýurduň döredilmegi üçin gerekli tagallalary ýerine ýetirjekligidir.

• Angliýanyň palestinalylaryň garşysyna salgyt syýasatlary

Angliýanyň gözegçiligindäki Palestinada Angliýa sionistleriň fantaziýalaryna hyzmat edýän maksatlaryny amala aşyrmak üçin dürli-dürli ýollara ýüz urupdyr. Bularyň başynda bolsa, Angliýanyň palestinaly ýer eýeleriniň garşysyna güýje girizsn adatdan daşary salgyt syýasatlary bolupdyr.

Palestinaly ýer eýeleri Angliýanyň girizen salgyt syýasatynyň garşysynda bialaç galypdyr, ýerlerini taşlamakdan başga alaçlary galmandyr.

Angliýa dürli ýollara ýüz urup satyn alan ýerlerini jöhitlere satmak bilenem çäklenmedi, umumy-jemgyýetçilik ýerlerini-de göçüp gelýän jöhitlere beripdir.

Beýleki bir ýandan palestinalylaryň ýerleri zora galyp tabşyrmaklarynyň yzysüre raýatlykdan çykarylmalary-da ortada ýer söwdasynyň bolmandygyny, palestinalylary zor bilen ýerlerinden çykarylmagynyň göz öňüne tutulandygynyň ýene bir subutnamasydyr. Palestinalylar Angliýanyň zory bilen ýerlerini arzan bahasyna satan badyna raýatlykdanam çykarylýardy. Ortada söwdalaşygyň ýokdugyny hemmelerem bilýärdi. Ýerlerini satan az sanly palestinalylaram ýerlerini jöhitlere däl-de, musulmanlara satypdyr. Dürli ýurtlardan gelip, Angliýanyň hasabyna işleýän käbir musulmanlar dini aýratynlyklaryndan peýdalanyp ýerleri palestinalylaryň elinden alma syýasatynda

Angliýa hyzmat edipdirler.

Palestinaly dini alymlaryň jöhittlere ýer satmagyň haramdygy barada çykaran fetwalary hem-ä bir ýandan palestinalylaryň Angliýanyň jöhittlere ýer bagyş etme syýasatynyň aňyrsynda näme bardygyny bilendikleriniň subutnamasy, hemem iňlisleriň näme üçin käbir musulman şahslaryň üsti bilen ýer satyn almaha synanyşma zerurlygy duýandygynyň sebäbi hökmünde görnüp bilner.

• Angliýa Palestinanyň ýerlerinde näme etjek bolýardy?

Milletler Ligasy tarapyndan 1922-nji ýylda Palestinanyň iňlis mandatlygynyň garamagynda bolmagyny tassyklaýan dokumentde on ýylyň dowamynda palestinalylara Palestina döwletini gurup bermek işi Britaniýa tabşyrylýardy. Osmanly imperiýasynyň dargamagynyň yzysüre palestinalylaryň Palestina döwlet gurmagy üçin gerekli mümkinçilikleri bolmandygy üçin döwletleşme tapgyryna çenli Palestinany dolandyrmak işi Angliýa berilipdi.

Emma iňlisler Balfur deklarasiýasynda sionistlere söz berişleri ýaly, Milletler Ligasynyň aksiýasyny diňe palestini topraklarynda agalyklaryny gurmak üçin ulanyp, bu ýerlerdäki agalyk süren 28 ýyllyk döwürlerinde sistematiği ýagdaýda sionistik jöhiti döwletini gurmak üçin jan etdiler.

Sionistler palestini topraklarynda emeli döwlet gurmak stadiýasyna gelenlerinde öňünden meýilleşdirilişi ýaly iňlisler gämiler bilen Palestinadan çykanda, ellerindäki ähli harby serişdeleri sionistlere berip gitdiler.

- **Palestinada «jöhitlere ýer satmak haram» fetwasy**

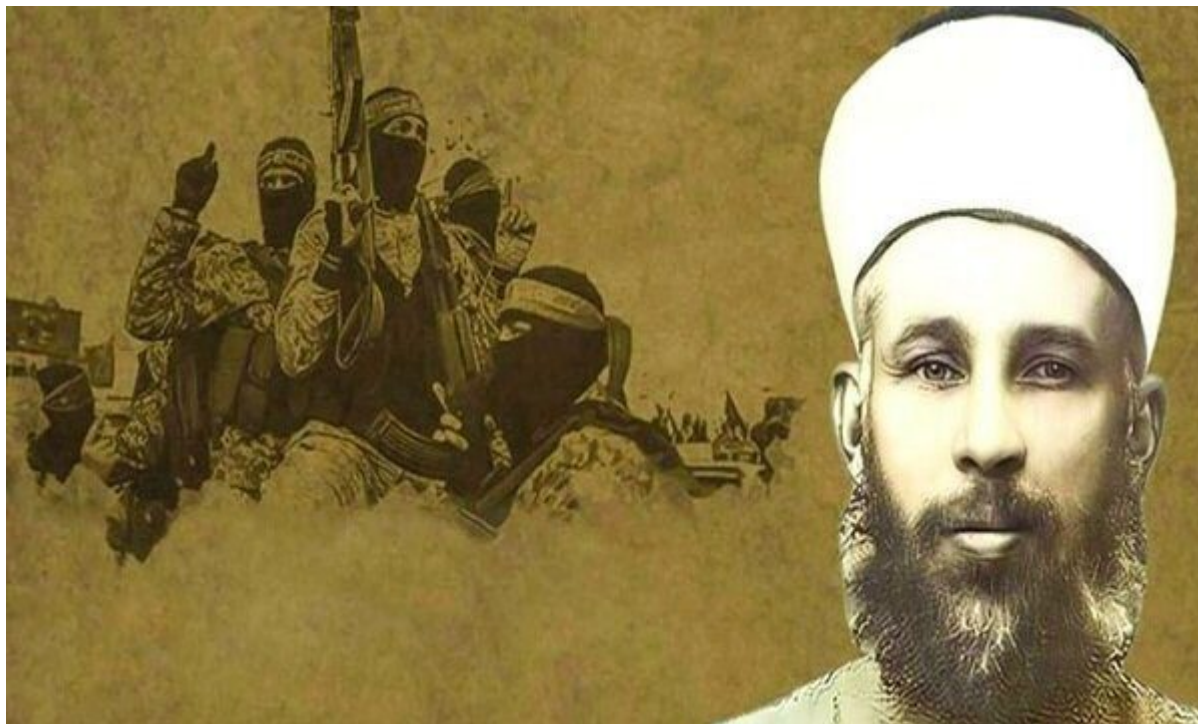
Palestinalylar aýratynam XX asyryň otuzynjy ýyllarynda ýerleriniň sionistlere satylmagyna garşy giň gerimli göreş alyp barmaga başladylar. Palestinanyň baş müftüsi Hajy Emin Hüseýniniň ýolbaşçylygynda «Ýokary Yslamy geňeş» hem bu babatda möhüm rol oýnapdyr.

Palestinaly alymlaryň ilkinji gurultaýy 1935-nji ýylyň 26-njy ýanwarynda geçirildi. Gurultaýda palestinaly dini ýolbaşçylar we müftiler biragyzdan palestini ýerleriniň jöhitlere satylmagynyň haramdygyny mälim etdi. Şol fetwa laýyklykda jöhitlere ýer satan ýa-da satmak üçin arada duran kişi mürtet saýylmalydy we musulman jemgyýetinden çetleşdirilmelidi.

Beýleki bir ýandan şol döwürde palestini halky jöhitleriň öz ýerlerine ýerleşdirilmegine, göçüp gelýän jöhitleriň sistematiği ýagdaýda Palestina getirilmegine we palestinalylaryň öz ýerlerinden kowulmagyna nägilelik bildirip, telim gezek çykyş edipdiler.

- **«Hamasyň» harby ganatynyň adyny göterýän «Izzeddin el-Kassamyň» ady nireden gelip çykýar?**

Izzeddin el-Kassam (19.12.1882-20.11.1935) Palestinanyň Angliýanyň mandatlygy astynda bolan döwründe jöhitleriň sistemariki ýagdaýda Palestina göçmegi üçin ýöredilen syýasatlara garşy çykan mojahetleriň biridir. Izzeddin el-Kassam bu boýunça ýaragly göreşi dowam etdirip, Angliýanyň sionistik syýasatyna garşy çykdy. El-Kassam 1935-nji ýylyň 20-nji noýabrynda iňlis güýçleri bilen çaknyşylanda şehit düşdi.

«Hamasyň» harby ganatyna şehit Izzeddin el-Kassamyň ýagty ýadygärligini hormatlap, «Kassam brigadalary» diýlipdir. Şu ýerde üns berilmeli zat – Izzeddin el-Kassam ýaly ýaragly göreş alyp baran adamlaryň has köp bolmagy we palestin taryhynda Angliýanyň sionistik syýasatynyň bu ýerlerde dürli formalarda garşylyk berilenligidir. Şu ýagdaýyň özem Palestinanyň jöhitlere ýer satandygy we şuna meňzeş gipotezanyň näderejede hakykatdan daşdadygyny aç-açan görkezýär.

• **Palestinanylar Ysraýyla ýerlerini satdy gipotezasy mantyklamy?**

Aýdaly, ähli taryhy subutnamalary bir gyra goýup, sionist mediýa organlarynyň ýygy-ýygýdan orta atmaga dyrjaşýan şeýle ýalan gipotezany dogry hasap edeliň.

Palestinalylaryň ýer satma meselesinde jedeli edilýän bu ýerler Palestinanyň ýerleriniň 1,8%-ni düzýär. Angliýanyň şu ýazgyda-da birnäçesiniň üstünde durup geçen ýollarymyz bilen jöhitlere berilen palestinalylara degişli ýerleriň ählisi Palestinanyň territoriýasynyň 7%-ne golaýlaýar.

Biz palestinalylaryň ýer satandygy baradaky ýalan maglumaty dogry hasaplaýanymyzda hem jedele sebäp bolýan bu ýerleriň barsy iň köp bolanda palestin topraklarynyň 8%-ni emele getirýändigine üns bermeli. Biziň günlerimizde bolsa, palestin

topraklarynyň 80%-den gowragy sionistik ysraýyl režiminiň okkupasiýasy astynda. Şeýle ýagdaýda orta atulýan maglumaty dogry hasaplanymyzda-da, barybir sionistik režimiň basybalyjydygy hakdaky hakykaty inkär edip biljek delil döränok.

- **«Palestinalylar ýer satdy» gürrüňi kimiň bähbidine?**

Sionistik režim resmi taýdan gurlandan soň palestinalylaryň galan ýerlerini basyp almak üçin dünýäniň gözüniň alnynda giň gerimli jenaýatlary etmekden birjigem gaça durmady. Sionistler indi munam az görýän ýaly palestinalylara garşy hakyky genosid amala aşyrýar.

Dünýäniň gözüniň alnynda hassahanalary, metjitleri, buthanalary, mekdepleri nyşanalaýan sionistik ysraýyl režimi munuň bilenem çäklenmän, görnetin ýagdaýda fosfor bombalary bilen palestini halkyny bombalaýar.

Sionistik ysraýyl režimi edýän şular ýaly ähli jenaýatlaryny mediýa organlary arkaly emele getiren sorag alamatlary bilen örtmäge synanyşýar.

Sionistik ysraýyl režimi bu taktikany diňe eden uruş jenaýatlary we beýleki jenaýatlary üçin däl, eýsem bu bikanun režimini kanunlaşdyrmak üçin ýalňys taryhy pikirleri emele getirmek üçinem ulanýar.

Ysraýyl jeňbazlary we onuň mediýa şahasy parallel görnüşde öňe süýşüp, biri-birlerini goldaýarlar. Şol sanda «Palestinalylar ýerlerini satdy» ýaly biderek gürrüňleriň orta atylmagy üçin arryk gynamalar adamlaryň sionistik režimiň adamzada garşy edýän jenaýatlaryny ýazgarmakda ikerjiňlenmelere batmagy üçin amala aşyrylýar.

Sionistik ysraýyl režiminiň şular ýaly ähli tagallasyna garamazdan, «Hamasyň» «Aksa tupany» operasiýasyndan soň bolup geçenler sionistik ysraýyl režiminiň harby we howpsuzlyk babatda öwezini dolup bolmajak ýeňlişiniň yzysüre mediýatik ýeňlişiniňem ýiti täsiri boldy. Dünýä boýunça sionistik ysraýyl režimine garşy guralýan protest demonstrasiýalary we dünýä jemgyýetçiliginiň bu režime garşy otrisatel garaýşy sionistleriň mediýa ganatynyňam ullakan ýeňlişe uçrandygyny görkezýär.

31.10.2023 ý.

News ID: 85276764

Eýran Yslam Respublikasynyň Habarlar gullugynyň (IRNA) taýýarlan maglumaty esasynda terjime edildi. Publisistika